

Lovforslag nr. L 219. Fremsat den 4. februar 1992 af Kofod-Svendsen (KRF), Lysholm Christensen (KRF), Glønborg (KRF) og Inger Stilling Pedersen (KRF)

Forslag

til

Lov om ændring af ligningsloven

(Fradrag for faglige kontingenter)

§ 1

I lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven), jf. lovbe- kendtgørelse nr. 735 af 5. november 1991, som senest ændret ved lov nr. 694 af 21. december 1991, foretages følgende ændring:

§ 13 affattes således:

»§ 13. Ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst ved erhvervsmæssig virksomhed kan udgifter til kontingenter til arbejdsgiverfor- eninger, fagforeninger og andre faglige sam- menslutninger, der har til hovedformål at vare- tage de økonomiske interesser for den er- hvervsgruppe, hvortil den skattepligtige hører, ikke fradrages. Erstatninger eller ydelser, der udbetales til medlemmerne af sådanne sam- menslutninger, medregnes til modtagernes skattepligtige indkomst.

Stk. 2. Ved opgørelsen af skattepligtig ind- komst, der ikke er nævnt i stk. 1, kan fradrages udgifter til kontingenter til arbejdsgiverfor- eninger, fagforeninger og andre faglige sam- menslutninger, der har til hovedformål at vare- tage de økonomiske interesser for den er- hvervsgruppe, hvortil den skattepligtige hører. Fradraget kan dog ikke overstige 2.400 kr. Er- statninger eller ydelser, der udbetales til med- lemmerne af sådanne sammenslutninger, med- regnes til modtagernes skattepligtige ind- komst.

Stk. 3. Det i stk. 2 nævnte grundbeløb regu- leres efter personskattelovens § 20.

§ 2

Loven træder i kraft dagen efter bekendtgø- relsen i Lovtidende og har virkning fra og med indkomståret 1993.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Gennem flere år er fradragsmulighederne i skatte-lovgivningen blevet reduceret. Forslagsstillerne finder, at denne udvikling bør fortsætte.

Det foreslås, at fradrag for faglige kontingenter i forbindelse med lønmodtagervirksomhed begrænses til 2.400 kr. pr. år.

Lovforslaget indebærer desuden, at fradraget for faglige kontingenter i forbindelse med erhvervsvirksomhed afskaffes.

Efter forslagsstillernes opfattelse bør der ikke være fradragsret for faglige kontingenter, der bl.a. bruges til politisk virksomhed i partier med tilknytning til arbejdsgiver- og lønmodtagerorganisationer. Indirekte bidrager statskassen med et anseligt beløb hvert år til finansiering af politiske aktiviteter. Forslagsstillerne mener ikke, at fradragsmulighederne skal tilgodese politiske formål.

Desuden må en del af de faglige organisationers aktiviteter betragtes som ikkefagligt relaterede. Mange af disse aktiviteter ligger nok på grænsen af, hvad det er rimeligt at finansiere ved fradragsberettigede kontingenter. Det gælder aktiviteter som meget omfattende ikkefaglige kursustilbud, rådgivningsvirksomhed, rejsetilbud, kulturelle tilbud m.m.

De danske regler om fradrag for faglige kontingenter er meget vidtgående. Der er således ingen beløbsmæssige grænser for fradragets størrelse. Desuden er der næsten ingen begrænsninger i, hvilke faglige organisationer der er godkendt til fradrag.

Forslagsstillerne finder det meget vigtigt, at indgrebet omfatter såvel arbejdstagere som arbejdsgivere.

Historisk redegørelse

Efter gældende praksis før 1954 var der fradrag for faglige kontingenter for 75 pct.s vedkommende, idet resten af kontingentet ansås anvendt til formål af ikke strengt faglig karakter. Fra 1954 blev indført en direkte hjemmel til fuldt fradrag for kontingent for faglige organisationer til arbejdsgiverforeninger, fagforeninger og andre faglige sammenslutninger.

Under Folketingets behandling af lovforslaget tog flere partier afstand fra at indføre en fradragsordning, der indebar, at det var muligt at få fradrag for den del af kontingentet, som blev brugt til politiske formål. Det Radikale Venstre stemte imod forslaget, da partiet ikke kunne gå ind for fradrag for bidrag til politiske formål.

Retstilstanden i forskellige lande

Sverige

I Sverige har arbejdstagere ingen fradragsret for faglige kontingenter. Arbejdstagere kan dog opnå en skattereduktion på fagligt kontingent op til 20 pct. af afgiftsgrundlaget. Afgiftsgrundlaget består hovedsagelig af medlemskontingenter.

For arbejdsgivere gælder, at kontingent til arbejdsgiverorganisationer anses for en omkostning, der kan fradrages i indkomsten.

Norge

I Norge har arbejdstagere begrænset mulighed for at fradrage faglige kontingenter. Det er muligt at få fradrag, når der betales kontingent til landsdækkende arbejdstagerorganisationer, som har forhandlingsret eller har indgået overenskomster på vegne af medlemmer. Det er således kun en del af de faglige organisationer, hvis medlemmer kan opnå fradrag. Fradraget kan maksimalt udgøre 1.800 kr. pr. år.

For kontingent til arbejdsgiverforening kan maksimalt gives fradrag svarende til 4 promille af de ubetalte lønninger.

Som det fremgår af ovennævnte, er der i flere lande begrænsede muligheder for at opnå fradrag for faglige kontingenter. Andre lande har således diverse modifikationer i fradragsmulighederne, hvorimod de danske regler giver fuld fradragsmulighed.

Gældende regler

Efter de nugældende regler er kontingenter til fagforeninger og arbejdsgiverorganisationer fradragsberettiget ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst efter ligningslovens § 13, der gælder både for

lønmodtagere og selvstændige. For selvstændige er der imidlertid tillige hjemmel for fradragsret efter statsskattelovens § 6 a, i det omfang kontingentet kan anses for en driftsomkostning.

Ekstra strejkekottinger, der af fagforeningen pålægges medlemmerne, er fradragsberettigede i lighed med det almindelige fagforeningskontingent. Derimod kan eventuelle frivillige bidrag ikke fradrages.

Det skal bemærkes, at en lønmodtagers udgifter til fagforeningskontingenter ikke er omfattet af den bundgrænse på 3.000 kr., som gælder for fradrag af en lønmodtagers øvrige udgifter ved indtægtsrhvervsen.

Efter hidtidig praksis kan arbejdsgiverforeninger m.fl. foretage en skattemæssig fordeling af kontingentet ved opgørelsen af foreningens skattepligtige indkomst i henholdsvis en del, der medgår til dækning af udgifter af erhvervmæssig karakter i foreningen, og en del, der vedrører udgifter af ikke-erhvervmæssig karakter (kontingentdelen). Medlemmerne kan fradrage den del af kontingentet, der vedrører udgifter af erhvervmæssig karakter, som driftsomkostning ved opgørelsen af den personlige indkomst efter personskattelovens § 3, stk. 2, nr. 1, medens den del af kontingentet, der dækker ikke-erhvervmæssige udgifter, alene er fradragsberettiget ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst efter reglerne i ligningslovens § 13. For lønmodtagere kan udgifter af erhvervmæssig karakter i foreningen dog kun fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst efter reglerne i ligningslovens § 9, stk. 1.

Provenumæssige konsekvenser

Begrænsningen i fradragsretten for faglige kontingenter til 2.400 kr. pr. år for lønmodtagervirksomhed og afskaffelse af fradragsretten for faglige kontingen-

ter i forbindelse med erhvervsvirksomhed skønnes at give et provenu til det offentlige på godt 1,1 mia. kr.

Administrative konsekvenser

Lovforslaget skønnes at give et vist administrativt merarbejde.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Lovforslaget indebærer, at fradrag for faglige kontingenter i forbindelse med lønmodtagervirksomhed begrænses til 2.400 kr. pr. år.

Lovforslaget indebærer desuden, at fradraget for faglige kontingenter i forbindelse med erhvervsvirksomhed afskaffes.

Der sker ingen ændringer i hidtidig praksis med hensyn til, at arbejdsgiverforeninger m.fl. kan foretage en skattemæssig fordeling af kontingentet ved opgørelse af foreningens skattepligtige indkomst i henholdsvis en del, der medgår til dækning af udgifter af erhvervmæssig karakter i foreningen, og en del, der vedrører udgifter af ikkeerhvervmæssig karakter (kontingentdelen).

For lønmodtagere kan udgifter af erhvervmæssig karakter i foreningen dog kun fradrages ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst efter reglerne i ligningslovens § 9, stk. 1.

Den skattemæssige behandling af erstatninger og ydelser, der udbetales fra faglige organisationer til deres medlemmer, ændres ikke. Disse ydelser er således fortsat skattepligtig indkomst.

Til § 2

Det foreslås, at reglerne har virkning fra og med indkomståret 1993.